

MAŠA MAČEK

5.C

RIMSKA ODJEĆA

Kada zamislimo stare Rimljane, odmah ih prepoznamo po odjeći, dugačkim tunikama i togama.

Slika 1. Bogati rimljani sa ukrašenom togom

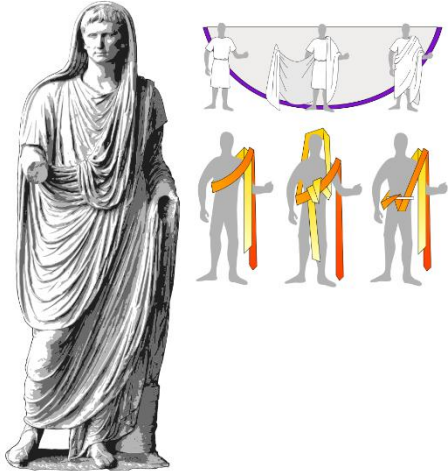
Rimljani su svoju odjeću radili od vune i od lana. Zato je rimska odjeća bila vrlo jednostavna za razliku od naše. Većina Rimljana nije mogla kupovati svilu iz Kine jer je bila previše skupa. Najbogatiji Rimljani su si to mogli nabaviti.

Rimska odjeća se sastojala od tunike i toge. Tunika je haljina kratkih rukava dužine do koljena koju su nosili svi Rimljani od robova, vojnika do senatora. Robovi, vojnici i putnici mogli su nositi kraće tunike da ih ne ometa u poslu. Bogati Rimljani nosili su bijele dugačke tunike, a seljaci tamnije.

Tunika je bila kućna odjeća, a kada bi muškarci izlazili van preko tunike bi nosili togu.

Toga je plašt koji se zamatao oko tijela dugačak oko 6 metara. Togu nije bilo moguće obući samostalno, pa su bogataši imali poslugu koja im je pomagala u odijevanju. Bila je obavezna u Forumu i Senatu, a bila je

zabranjena robovima i svim drugim strancima. Togu su nosili samo bogati Rimljani. Boja toge je označavala položaj u društvu.

Slika 2. Primjer oblačenja toge

Slika 3. Odjeća rimskih obitelji svih staleža

Mladići do 17. godine nosili su togu sa purpurnim rubom. Tek kada bi navršili 18 godina mogli bi ogrnuti bijelu togu. Kada su mogli na sebe staviti bijelu togu to im je bio znak da su postali odrasli. Senatori su nosili crvenu togu.

Odjeća vojnika (legionara)

Legionar je bio profesionalni vojnik. Nosio je tuniku do koljena, a preko nje imao je metalni oklop od povezanih pločica, pravokutni štit, kacigu sa štitnicima za obraze i koplje s drvenom drškom.

Sva ta oprema teška je oko 35 kg.

Slika 4. Rimski vojnik, legionar

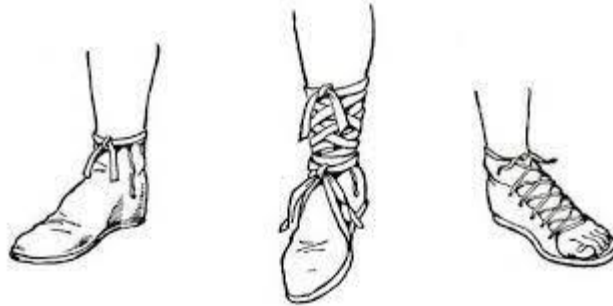
Ženska odjeća

Kada su žene izlazile van ispod tunike nosile bi haljinu nešto dužu od tunike. Ta haljina koju su žene nosile ispod tunike naziva se stola. One nisu nosile samo stole, nosile su i ogrtač koji se zvao pala. Pale i stole su kasnije postale raznobojne.

Slika 5. Odjeća žena u starom Rimu

Rimljani prije nisu nosili ni kape ni šešire. Rimska kućna obuća po ljeti bile su sandale, a po zimi bi se nosile male čizme do gležnjeva.

Slika 6. Ljetna i zimska obuća rimljana

Slika 7. Primjer ženskih frizura

Muškarci su se brijali i imali bi kratku kosu. Žene bi svoju kosu plele i podizale. Bogatiji Rimljani su nosili nakit na sebi. Taj nakit bio bi rađen od srebra, zlata ili bronce. Kasnije su žene počele nositi gomilu nakita na sebi.

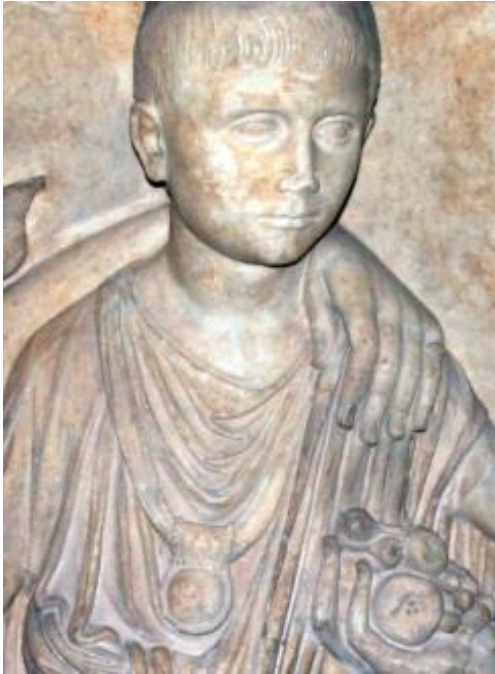
Slika 8. Nakit od zlata bogatih rimskih žena

Dječaci su nosili tuniku do koljena i nosili su ogrtač sa kapuljačom u hladnijim danima.

Slika 9. Odjeća djece u starom Rimu

Odmah kada su se rodili dobili bi ogrlicu koja bi ih čuvala od zlih duhova. Ogrlica se zvala bulla. Bogata djeca su imala od zlata, a siromašnija od tkanine ili kože.

Slika 10. Kip dječaka za bullom

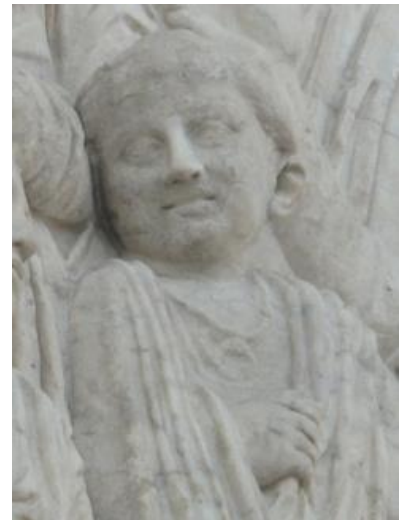

Slika 11. Zlatna bulla, ogrlica za bogate dječake

Djevojčice su isto nosile tuniku koja bi imala pojas na trbuhu, a kada su izlazile iz kuće nosile su još jednu preko koljena. Djevojčice bi isto odmah nakon rođenja dobile ogrlicu koja se zvala lunula. Dječaci bi to nosili do 17. godine, a djevojčice do udaje.

Slika 12. Lunula od zlata, ogrlica za bogate djevojčice

Slika 13. Kip djevojčice sa lunulom

Zanimljivosti

Stari Rimljani procjenjivali su ljude po izgledu, po boji odjeće. Sve nijanse smeđe, žute, sive i crne smatrali su se znakovima siromaštva. S druge strane, crvena, ljubičasta i zelena nastale su pomoću umjetnih boja koje su dopremljene izdaleka i bile su skupe i zato su te boje bile jedan od znakova bogatstva.

Toga je uvijek morala biti savršeno stavljena na tuniku, inače bi bili predmet ruganja u društvu.

Današnja odjeća se puno razlikuje od naše kao naprimjer:

Danas se svi mogu oblačiti kako god požele nema određene odjeće. Muškarci i žene ne moraju nositi tunike, mogu obući trenirke, majice sa dugim rukavima, majice sa kratkim rukavima, široke traperice uske traperice... Ne moraju doći u određenoj odjeći kako su prije morali Rimljani.

Ipak u određenim prigodama postoji određeni način oblačenja koji je obavezan, npr. u kazališta, muzeje, ili bilo koje javne ustanove ne možemo doći u trenirci i tenisicama za sport.

Slika 14. Sportska odjeća za slobodno vrijeme

Slika 15. Primjer svečanije odjeće za javne ustanove

Muškarci obično oblače odijela sa kravatom a žene nose dugačke haljine ili žensko odijelo.

Izvori:

<https://sites.google.com/site/staririmljani3011/odjeca>

<https://povijest.hr/drustvo/kultura/toga-nacionalna-nosnja-starih-rimljana/>

<https://minikar.ru/hr/zdorove-i-krasota/plate-drevnego-rima-v-kakuyu-odezhdu-drevnie-rimlyane-odevalis-i-v-chem-ee/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Bulla_%28amulet%29

[https://en.wikipedia.org/wiki/Lunula_\(amulet\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Lunula_(amulet))

Dokeo enciklopedija, Školska knjiga, 2017.

<https://edutorij.e-skole.hr/share/proxy/alfresco-noauth/edutorij/api/proxy-guest/5fa5134e-5414-40b4-97e1-a26583e6c3ff/rimska-vojska-od-sluzbenika-dogospodara.html>

<https://slobodnadalmacija.hr/scena/showbiz/silvia-otkrila-duge-noge-iris-spojila-nespojivo-evo-kako-su-se-poznate-splicanke-skockale-za-premijeru-predstave-1277606>

<https://www.sportvision.hr/odjeca/djeca>

https://www.google.com/search?q=rimska+obu%C4%87a+starog+rimska&tbm=isch&ved=2ahUKEwiM0ZWknp3_AhWCyQIHfZIBqIQ2-cCegQIABAA&oq=rimska+obu%C4%87a+starog+rimska&gs_lcp=CgNpbWcQAzoFCAAQgAQ6BAgAEB5Q1BBY4CFg1yJoAHAAeACAAC8BiAHRCJIBBjExLjEuMZgBAKABAaoBC2d3cy13aXotaW1nwAEB&sclient=img&ei=9wV2ZMz5BIKTi-gP9suZkAo&bih=667&biw=1366&rlz=1C1CHB

[ancient civilizations -- Rome boys children family](#)

<https://www.zanvari.com/blogs/roman-jewels/history-roman-jewelry-gold-gemstones>

https://en.wikipedia.org/wiki/Social_class_in_ancient_Rome

<https://www.dreamstime.com/illustration-people-ancient-roman-society-social-classes-rome-image244794194>